

होशेयस्य भविष्यद्वाक्यानि ।

1

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ इसायेलः पारमार्थिकव्यभिचारः २ होशेयस्य विवाहो यिप्रियेलाख्यपुत्रस्योत्पादनं
३ लोरुहामाया उत्पादनं ८ लोयस्योत्पादनं १० यिह्वदा इसायेलस्योद्धारस्य भवि-
ष्यद्वाक्यस्य ।

उषिययोथमाहसयिहिक्कियाभिधानां यिह्वदीयराजानां काले यो- १
याशुपुत्तो यिरबियाम इतिनाम्नाख्यातस्येसायेलीयराजस्य काले च
सदाप्रभो र्यद् वाक्यं बरेः पुत्रं होशेयं प्रति प्रादुरभूत् तद्वृत्तान्तोऽयं ।

होशेयेन सदाप्रभो वाक्यस्यारम्भोऽयं । सदाप्रभु होशेयं जगाद, त्वं १
गत्वात्मनः कृते व्यभिचारेण कलङ्कितमेकां भार्यां व्यभिचारकलङ्कितान्
सन्तानांश्च गृह्णाण, यतो जातिरियं सदाप्रभोरनुगमनान्निरुध्य व्यभिचारं
करोति ।

ततः स गत्वा दित्लयिमस्य दुहितरं गोमराम् उदुवाह सा च गर्भिणी १
भूत्वा तस्य कृते पुत्रमेकं सुषुवे । अपरं सदाप्रभुस्तं जगाद, त्वं तस्य ४
यिप्रियेल[ईश्वरीयविकिरणम्] इति नाम कुरु, यतोऽल्पकालात् परमहं
यिप्रियेलि कृतस्य रक्तपातस्य प्रतिफलं येऽङ्कुलाय दास्यामीसायेल्कुलस्य ५
राज्यं निःशेषयिष्यामि च । तस्मिन् दिने यिप्रियेलः समभूमाविष्ठा-
येलो धनुर्भङ्क्ष्यामि च ।

अपरं सा पुनर्गर्भवती भूत्वा कन्यां सुषुवे । ततः स तं जगाद, त्वं
तस्या लोरुहामा [अननुकम्पिता] इति नाम कुरु, यतोऽहं तान् अर्थत
इसायेल्कुलं न पुनरनुकम्पिष्ये, किन्तु हीनानेव करिष्यामि । यिह्वदा- ८
कुलन्वनुकम्पिष्ये तेषामीश्वरेण सदाप्रभुना तान् निस्तारयिष्यामि च, न
तु धनुरसियुद्धयसादिभिस्तान् निस्तारयिष्यामि ।

अपरं सा लोरुहामा स्तन्यपानं त्याजयित्वा गर्भिणी भूत्वा पुत्रं सुषुवे । ८
ततः स जगाद, त्वं तस्य लोयमिः [न मय्यजा] इति नाम कुरु, यतो ९
यूयं न मम प्रजाः, अहञ्च न युष्माकं भविष्यामि ।

तथापीसायेलः सन्तानानां सङ्ख्या मानातीतानां गणनातीतानाञ्च १०

सामुद्रिकसिक्तानां समाना भविष्यति ; यूयं न मम प्रजा इति यत्र स्थाने तेऽभ्यधीयन्त, तत्र स्थाने जीवत ईश्वरस्य सन्ताना अभिधायि-
 ११ यन्ते । यिद्धदाः सन्ताना इच्छायेतः सन्तानाश्चैकत्र समेष्ट्यन्तेकमध्यक्षश्च खेवधिकरिष्यन्ति देशादागमिष्यन्ति च, यित्रियेतः [ईश्वरोयवपनस्य] दिनं यतो महद् भविष्यति ।

2

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ लोकानां पारमार्थिकव्यभिचारः ६ तस्मात् परमेश्वरेण तेषां दण्डः १४ तेषां हेमाय परमेश्वरस्य प्रतिज्ञा च ।

- १ स्वस्मादृन् मत्प्रजा ब्रूत स्वस्वसृञ्चानुकम्पिताः ॥
 २ विवदध्वं स्वमात्रा च विवदध्वं तया सह ।
 यतः सा नास्ति मद्भार्या तस्या भर्ता च नारुम्यहं ॥
 स्त्रीयवेश्याक्रियाः सा च दूरीकुर्यात् खट्वष्टितः ।
 स्त्रीयजारपरिष्यङ्गं स्वस्तनाभ्यां जहातु च ॥
 ३ न चेन्नगां करिष्यामि विवस्त्रोक्त्य तासहं ।
 यादृक् जन्मदिने चासीत् स्थापयिष्यामि तादृशं ॥
 प्रान्तरस्येव तस्याश्च विधास्यामि दशमहं ।
 मरुतुल्याच्च तां कृत्वा मारयिष्यामि दृष्टया ॥
 ४ नाहं तस्या अपत्यान्यनुकम्पिष्य इतः परं ।
 अपत्यानि यतस्तानि प्राभवन् व्यभिचारतः ॥
 ५ तेषां माता यतो हेतोर्वेश्यावृत्तिं समाचरत् ।
 कर्म लज्जाकरं तेषामकार्षीद् गर्भधारिणी ॥
 साब्रवीदनुयास्यामि मम तान् प्रेमकारिणः ।
 ममान्नं मम तोयञ्च ममोर्णां मम च क्षुमां ।
 मत्तैलं मम पेयञ्च मह्यं विश्राणयन्ति ये ॥
 ६ पश्य तस्मादहं तस्या वर्त्म रोत्स्यामि कण्टकैः ।
 प्रावृत्तिञ्च निचेष्ट्यामि सा स्वमार्गान् न लप्स्यते ॥
 ७ स्वजाराननुधावन्ती सा नैवासादविष्यति ।
 कुर्व्याणान्वेषणं तेषामुद्देशं न समाप्स्यति ॥
 तदानीं वक्ष्यतीत्यं सा प्रगमिष्याम्यहं पुनः ।

आदौ यो मम भर्त्तासीत् प्रत्यायास्यामि तं प्रति ।

यादृगासीत् तदा क्षेमं तादृक् नास्थधुना मम ॥

तान् गोधूमांस्तु तन्मद्यं तत् तैलं दत्तवानहं ।

८

अहं वर्धितवांस्तस्या रजतं कनकञ्च तत् ।

येन तै निर्म्ममे बाल एतन्न क्षायते तथा ॥

अतो हेतोः स्वकालेऽहं गोधूमान् मम तान् पुनः ।

९

ऋतौ तन्मम मद्यञ्च प्रत्यादास्ये पुनः स्वयं ॥

नभताच्छादनार्थञ्च तस्यै यां दत्तवान् पुरा ।

उद्धरिष्यामि तामूणां मम ताञ्च क्षुमां पुनः ॥

अधुना च स्त्रियस्तस्या भ्रष्टताजन्यमूढतां ।

१०

तत्प्रेमकारिणां साक्षात् प्रकरिष्याम्यनावृतां ।

मामकीनकरात् ताञ्च कोऽपि नैवोद्धरिष्यति ॥

निवृत्तञ्च करिष्यामि सर्व्वं तस्याः प्रमेदनं ।

११

उत्सवं नवचन्द्रञ्च विश्रामस्य दिनानि च ।

सर्व्वं निवर्त्तयिष्यामि तस्या वार्षिकपर्ष्व च ॥

जारैर्मह्यमिमे दत्ता मम सन्तीति यानधि ।

१२

तयोक्तं सकलांस्तस्यास्तान् द्राक्षोद्गुम्बरद्रुमान् ।

अहं विध्वंसयिष्यामि विधास्यामि च काननं ।

ततस्ते भक्षयिष्यन्ते पशुभिर्वनचारिभिः ॥

बालदेवान् समुद्दिश्य सा च धूपमदाह्वयत् ।

१३

स्वावतंसाद्यलङ्कारैश्चात्मानं पर्यभूषयत् ।

स्वजारानन्वगच्छच्च भान्तु सा व्यस्मरत् तदा ॥

बालानां तस्य कालस्य तस्यै दास्याम्यहं फलं ।

भाषते भारतीमेतां स्वयमेव सदाप्रभुः ॥

अतः पश्य प्रलोभ्याहं तां नेष्यामि मरुस्थलं ।

१४

चित्तप्रबोधकालापं करिष्ये च तथा सह ॥

द्राक्षाक्षेत्राणि तस्याश्च तस्यै दास्यामि तत्स्थलात् ।

१५

आखोर्न निम्नभूमिञ्च दास्याम्याशाप्रवेशनं ।

पुनर्गास्यति सा तत्र यथागायत् स्वयौवने ।

मिसर्देशस्य मध्याचागमनस्य दिने यथा ॥

मम कान्तेति मां त्वञ्च तदा सम्बाधयिष्यसि ।

१६

- न पुन र्मम बालेत्युक्ता मां सम्बोधयिष्यसि ।
 भाषते भारतीमेतां स्वयमेव सदाप्रभुः ॥
 १७ बालानां नामधेयानि दवयिष्यामि तन्मुखात् ।
 सर्वे ते न पुनर्व्वारं स्मारिष्यन्ते स्वनामभिः ॥
 १८ क्षौत्रस्थैः पशुभिः सार्द्धं पक्षिभिः क्षेपकैः सह ।
 भूतले विहरद्भिश्च सार्द्धं सर्व्वसरोत्तपैः ।
 नियमं स्थापयिष्यामि मत्प्रजानां कृते तदा ॥
 धनुः खड्गश्च युद्धश्च भङ्गा लोप्यामि देशतः ।
 मत्प्रजाः शयनं तत्र कारयिष्यामि निर्भयं ॥
 १९ वाचा त्वां वरयिष्ये चानन्तकालाय मत्कृते ।
 धर्मन्यायदयास्नेहैस्त्वां वरिष्ये हि मत्कृते ॥
 २० सत्येनैव वरिष्ये त्वां ज्ञास्यसे च सदाप्रभुं ॥
 २१ सदाप्रभुरिदं ब्रूते प्रदास्याम्युत्तरं तदा ।
 दिवेऽहं ह्युत्तरं दास्ये द्यौ र्दास्यत्युत्तरं भुवे ॥
 २२ शस्यमाध्वीकतैलेभ्य उत्तरं भूश्च दास्यति ।
 उत्तरं यिप्रियेलाय पुन र्दास्यन्ति तानि च ॥
 २३ अहमेव पृथिव्यां तां वापयिष्यामि मत्कृते ।
 अहं ताञ्चानुकम्पिष्ये लोहहामेतिनामिकां ॥
 लोयम्भिश्च वदिष्यामि त्वमेवासि मम प्रजा ।
 माञ्च सम्बोधयन् सोऽपि भो मदीश्वर वक्ष्यति ॥

३ तृतीयोऽध्यायः ।

3

दृष्टान्तेनेखायेलो दुर्दशाया भाविसुखस्य च ज्ञापनं ।

- १ अपरं सदाप्रभु मां जगाद, त्वं पुनर्व्वारं याहि, सहृदः प्रियायाम्
 अथच व्यभिचारिण्यां योषिति प्रेम कुरुष्व, यतस्तथैव सदाप्रभुरिखायेलः
 सन्तानेषु प्रेम कुरुते, ते त्वितरदेवान् अवक्षन्ते द्राक्षाफलानां मूलेषु
 २ प्रीयन्ते च । अतोऽहं पञ्चदशरौप्यमुद्राभिः पञ्चदशैफामानै र्यवैश्च मदर्थं
 ३ तां क्रीतवान् । ताञ्चोक्तवान्, त्वं बज्रदिनानि मदर्थमुपविश्यावस्थास्यसे,
 व्यभिचारं न करिष्यसि पुरुषभोग्या न भविष्यसि च, त्वामुद्दिश्याह-
 ४ मपि तथैवावस्थास्ये । यत इखायेलः सन्ताना बज्रदिनान्युपविश्यावस्था-

स्यन्ते, तेषां न राजा नाध्यक्षो न बलिदानं न देवप्रतिमा नैकोदं न
ठक्कुरा वा भविष्यन्ति । ततः परमिस्त्रायेलः सन्तानाः प्रत्यावृत्त्य निजे- ५
श्वरं सदाप्रभुं निजरारं दायूदश्चान्वेषिष्यन्ति, अन्तिमकाले सदाप्रभुं
तस्य मङ्गलभावञ्च सकम्पा आश्रयिष्यन्ते च ।

4

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ पापकारणात् प्रजानां याजकानाञ्च दण्डः ११ सुरार्चनकारणात् लोकानां भर्त्सनं
१५ इस्त्रायेलो दृष्टान्तेन शिङ्गदा भर्त्सनञ्च ।

इस्त्रायेलीयसन्तानाः शृणुतोक्तिं सदाप्रभोः । १
देशनिवासिभिः सार्द्धं विवादोऽस्ति सदाप्रभोः ।
देशे सत्यं दयेशस्य ज्ञानं वा नैव विद्यते ॥
अपनं वितथालापो वधश्चैर्यं कुमैथुनं । २
आज्ञावयन्ति सर्वं हि रक्तं रक्तेन स्पृश्यते ॥
शोकार्त्तोऽस्ति ततो देशो स्नानास्तस्य निवासिनः । ३
क्षेत्रस्थाः पशवश्चापि पक्षिणश्च विहङ्गमाः ।
संहारञ्च गमिष्यन्ति मत्स्या अप्यर्णवे स्थिताः ॥
मात्रं विवदतां कोऽपि मा परं वा विनिन्दतु । ४
याजकैर्विवदन्ते ये तव जातिर्हि तैः समा ॥
अतो हेतोर्दिवाकाले खलनं ते भविष्यति । ५
यामिन्याञ्च त्वया सार्द्धं भाववादो खल्लिष्यति ।
जनन्यास्तव संहारः संविधायिष्यते मया ॥
प्रजानां मम संहारो ज्ञानाभावेन जायते । ६
त्वं निराकृतवान् ज्ञानं मया त्वञ्च निराकृतः ।
मम याजनकर्म त्वं पुनर्नैव करिष्यसि ॥
स्त्रेश्वरस्य व्यवस्थां त्वं यथा विस्मृतवानसि ।
त्वत्सन्तानानहञ्चापि विस्मरिष्यामि तादृशं ॥
यथा वृद्धिमगच्छन्ति तथापाराधुवन् मम । ७
अत्रियं तेषां विकार्याहं विधास्याम्यवमाननं ॥
प्रजानां मम पापानि तेषां सन्त्युपजीविका । ८
ते तासामपराधेषु लुब्धप्राणा भवन्ति च ॥

- ८ प्रजाया या दशा सैव याजकस्य भविष्यति ।
प्रदास्यामि त्वहं तस्मै तदाचारोचितं फलं ।
तस्य कर्माणि तस्यैव वर्त्तयिष्यामि मस्तके ॥
- १० त आहारं करिष्यन्ति वृद्धिस्तैस्तु न लप्स्यते ।
व्यभिचारं करिष्यन्ति वृद्धिस्तैस्तु न लप्स्यते ।
यस्मान्नित्यप्रभुं मन्तुं निवृत्तास्तेऽभवन् जनाः ॥
- ११ व्यभिचारसुरामयै हृदयं व्यपनीयते ॥
- १२ स्त्रीयकाष्ठं हि पृच्छन्ति प्रयुक्तामा मम प्रजाः ।
तासाञ्चेत्तरदातारो जायन्ते निजयष्टयः ॥
आत्मना व्यभिचारस्य भ्रान्तास्ता अभवन् यतः ।
स्त्रेश्वरस्यानधीनाश्च व्यभिचारं समाचरन् ॥
- १३ बलिदानं प्रकुर्वन्ति गिरिपट्टकेषु ते जनाः ।
उपपर्वतपृष्ठेषु ते धूपं दाहयन्ति च ॥
अस्त्रोक्तो लिब्निरेला चेतिनामानश्च पादपाः ।
यत्र सन्त्युत्तमच्छाया तत्र वृक्षतलं गताः ॥
युष्मदुद्दिष्टमिस्तस्माद् व्यभिचारः करिष्यते ।
युष्माकं पुत्रवध्वश्च भविष्यन्त्यभिसारिकाः ॥
- १४ व्यभिचारं करिष्यन्ति युष्मदुद्दिष्टतरो यदा ।
युष्माकश्च यदा वध्ने भविष्यन्त्यभिसारिकाः ।
तासां दण्डस्तदानीन्तु न विधायिष्यते मया ॥
जनका अपि गच्छन्ति पुंस्त्रलीभिः समं पृथक् ।
बलिदानश्च कुर्वन्ति वेश्याभिः सह ते यतः ।
हीनबुद्धिरियं जातिरवश्यं पातयिष्यते ॥
- १५ भो इस्त्रायेल् यदिस्यात् त्वं व्यभिचारं समाचरेः ।
तथापि तादृशं दोषी यिज्जदा मैव जायतां ॥
यूयं मा गिल्गलं यात माश्रयध्वं विथावनं ।
श्रमथार्थञ्च मा ब्रूत जीवदस्ति सदाप्रभुः ॥
- १६ इस्त्रायेल् खैरगामी हि भो रथथा खैरगामिनी ।
अतो यद्वत् पृथुस्थाने चरन्तं मेघशावकं ।
चारयिष्यति तान्तद्वदचिरेण सदाप्रभुः ॥
- १७ प्रतिमाभिः समासक्त इक्षुरियम् वर्ज्यतां त्वया ॥

सुरायां विक्रतायां तै र्यभिचारो विधीयते । १८
 स्वावज्ञायै जनाध्यक्षा देहि देहीति वाक्प्रियाः ॥
 पवनः स्वीयपक्षाभ्यां तां जातिञ्च निबद्धवान् । १९
 लज्जापन्ना भविष्यन्ति स्वीययज्ञैश्च ते जनाः ।

5

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

याजकानां प्रजानाम् अधिपतीनाञ्च भाविदण्डजापनं ।

याजकाः प्रदणुतोक्तिं मे इस्त्रायेल्कुल संप्रदणु । १
 भो भृपालकुल त्वच्चात्राकर्णयितुमर्हसि ॥
 यतो हेतो विचारीऽयं युद्धदर्थे विधीयते ।
 उन्माथा इव मिस्रायां यतो यूयमतिष्ठत ।
 तावोरे वितृतं जालमिव यूयमभूत च ॥
 नरहत्यां गभीराञ्चाकुर्वन्मार्गगामिनः । २
 भविष्यामि त्वहं तेषां सर्वेषां दमने पटुः ॥
 अहमिफ्रियिमं जाने नेस्त्रायेल् मत्त आदृतः । ३
 इफ्रियिम् व्यभिचारी त्वम् इस्त्रायेल् अशुचीकृतः ॥
 खेश्वरस्य समीपं ते कुर्युः प्रत्यागमं यथा । ४
 स्वक्रियाभिल्लथा तेषामनुज्ञा न विधीयते ॥
 व्यभिचारस्य किन्वात्मा तेषां मध्येऽवतिष्ठते ।
 तस्मात् सदाप्रभुञ्चापि नाभिजानन्ति ते नराः ॥
 इस्त्रायेलो यशोदाता साक्षात् साध्यं ददाति हि । ५
 इस्त्रायेल् इफ्रियिम् चोभौ स्वापराधैः खलिष्यतः ।
 यिद्धदा अपि तत्काले तयोः सार्द्धं खलिष्यति ॥
 स्वगोमेषान् गृहीत्वा तेऽन्वेषणाय सदाप्रभोः । ६
 गमिष्यन्ति तदुद्देशस्तैस्तु नैव समाप्यते ।
 यतः स दृष्टितस्तेषां तिरोभूतो भविष्यति ॥
 ते सदाप्रभुमुद्दिश्य जाता विश्वासघातकाः । ७
 परजातिषु सन्तानान् यस्मात्ते समजोजनन् ।
 अधुना चन्द्रहासस्तान् साधिकारान् ग्रसिष्यते ॥
 गित्यायां वाद्यतां तैर्यै रामायां भेरिरेव च । ८

- ८ उच्चैर्वैधावने ब्रूत विन्यामींस्त्वमभिब्रुतः ॥
 भर्त्सनस्य दिने ध्वंसं श्फुरियिम् प्रगमिष्यति ।
 श्खायैलीयवंशेषु सत्यं विज्ञापयाम्यहं ॥
- १० यिह्मदीयाधिपा जातास्तुल्याः सोमापसारकैः ।
 तेषामुपरि मत्कोपं ततः सेव्यामि तोयवत् ॥
- ११ पीडनं मर्दनञ्चापि विचारे भुङ्क्त श्फुरियिम् ।
 यस्माज्जघन्यमादेशं स कामादनृगच्छति ॥
- १२ कीटतुल्यस्ततो हेतोरहमिष्फुरियिमः कृते ।
 यिह्मदीयकुलस्यापि कृतेऽहं संक्षोभयामः ॥
- १३ श्फुरियिम् स्वामयं दृष्ट्वा यिह्मदाश्च निजक्षतं ।
 अशूरीयमहीपालम् उपाशिश्रियतेष्फुरियिम् ।
 तं प्रतीकारिराजश्च प्रत्यसौ प्राहिलोञ्जनान् ॥
 किन्तु युष्माकमारोग्यं कर्तुं तेन न शक्यते ।
 असमर्थः स युष्मत्तः क्षतानां वा निवारणे ॥
- १४ सिंहतुल्यो यतो हेतोरहमिष्फुरियिमं प्रति ।
 यिह्मदाकुलमुद्दिष्टाहं यथा युवकेशरी ॥
 स्वयमेव विदार्याहं गमिष्यामि यथागतं ।
 अहञ्चापहरिष्यामि कोऽपि नैवोद्धरिष्यति ॥
- १५ यावद् बुद्धा स्वदोषं तैर्मुखं नान्विष्यते मम ।
 अहं तावत् पराहत्य गमिष्यामि निजस्थलं ।
 शङ्कटस्यैव काले मां तेऽन्वेषिष्यन्ति यत्नतः ॥

6

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ अनुतापाय विनयः ४ जनानां पापनिर्णयश्च ।

- १ एत प्रत्यागमिष्यामो वयं नित्यप्रभुं प्रति ।
 स विदारितवान् अस्मान् स च स्वस्थीकरिष्यति ।
 स एवाहतवान् अस्मान् भगवत्यस्यस्तत्क्षतानि सः ॥
- २ दिनद्वये गते सोऽस्मान् पुनः सङ्गीवयिष्यति ।
 तृतीये दिवसे तेन पुनरुत्थापिता वयं ।
 जीवनं यापयिष्यामस्तस्य लोचनगाचरे ॥

ज्ञात्वा नित्यप्रभुं ज्ञातुं भविष्यामोऽनुधाविनः ।	२
अरुणोदयवत् तस्य निर्गमोऽस्ति निरूपितः ॥	
अस्माकं मङ्गलार्थं स आगमिष्यति दृष्टिवत् ।	
अन्तिमा वा यथा दृष्टिर्भूमिसिञ्चनकारिणी ॥	
इफ्रयिम् त्वां समुद्दिश्य किं नु कारिष्यते मया ।	४
यिह्मदास्त्वां समुद्दिश्य किं नु कारिष्यते मया ॥	
युवयोः साधुता यस्मात् प्रातःकालीनमेधवत् ।	
प्रत्यूषे च खवारीव सत्वरं सापगच्छति ॥	
भाववादिजनैस्तस्मात् तान् सन्तुष्टितवानहं ॥	५
स्वमुखस्य च वाक्यैस्तान् जनान् निहतवानहं ।	
दण्डाच्चास्तव तुल्याश्च विद्युतोत्पद्यमानया ॥	
साधुता रोचते मत्तुं बलिदानं न रोचते ।	६
मत्तुं हेतुनीययज्ञेभ्य ऐशज्ञानञ्च रोचते ॥	
नियमन्तु जना एतेऽलङ्घ्यन्नादमो यथा ।	७
मामुद्दिश्य च ते तत्राभवन् विश्वासघातकाः ॥	
अधर्माचारिणां पूर्हिं गिलियद् रुधिराङ्किता ॥	८
दस्यूनां संहति र्यद्वन्नरं धर्तुं प्रतीक्षते ।	९
तद्वत् याजकसंज्ञेऽपि शिखिमः पथि हन्ति तं ।	
अष्टाचारं यतो हेतोस्ते कुर्वन्त्यतिकृत्स्नं ॥	
विकटा प्राप्यते दृष्टिरिखायेलः कुले मया ।	१०
इफ्रयिम् व्यभिचाराक्त इखायेल् च कलङ्कितः ॥	
भो यिह्मदास्त्वदर्धञ्च निर्णीतं शस्यकर्त्तनं ।	११
प्रजानां नम दासत्वे मया सम्परिवर्त्तिते ॥	

7

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ पापहेतोर्जनानां भर्त्सनं ११ कापट्यायेयरीयक्रोधस्य ज्ञापनञ्च ।

इखायेलं पुनः स्वस्थं कर्त्तुं मथ्यद्यते सति ।	१
पापमिफ्रयिमो भाति शोमिरोणश्च दुष्टता ॥	
अवृताचारिणस्ते हि गाहते तस्करो गृहं ।	
दस्यूनां संहति र्मागे दस्युवृत्तिं करोति च ॥	

- २ कृत्स्नं तेषान्तु दुष्टत्वं स्मरणे निहितं मम ।
निजान्तःकरणेऽप्येतन्नैव तैरनुचिन्त्यते ॥
अधुना ते तु तिष्ठन्ति परिवीताः स्वकर्म्मभिः ।
तानि सर्वाणि विद्यन्ते मम लोचनगोचरे ॥
- ३ हृद्यं कुर्वन्ति राजानं स्वदुष्टत्वेन ते जनाः ।
जनाध्यक्षांश्च कुर्वन्ति हृद्यान् स्वीयमृषोक्तिभिः ॥
४ ते पारदारिकाः सर्वे पूषकारेण चन्दने ।
चुल्लीयां प्रज्वलिते यद्दद् वज्रिस्तदज्ज्वलन्ति ते ॥
सिक्तं गोधूमचूर्णं हि यत्नतस्तेन मर्दितं ।
यावन्न स्थायते तावन्निरुक्तः सोऽनुवीजनात् ॥
- ५ अस्रद्राजोत्सवेऽध्यक्षा मद्यात् सन्ति ज्वरातुराः ।
सोऽप्यत्याचारिभिः सार्द्धं प्रगृह्णीते करद्वयं ॥
६ क्लृप्तार्थं स्वचित्तानि चुल्लीवद्रक्षितानि तैः ।
यदिस्यात् कृत्स्न्यामिन्यां स्वप्यात् तेषां स पूषकृत् ।
तथापि ज्वलति प्रातश्चुल्ली वज्रिरिवोच्छिखः ॥
- ७ सर्वे चुल्लीव तप्तास्ते यसन्ते निजशासकान् ।
राजानः सकलास्तेषां शिरते यतनं गताः ।
मां प्रति प्रार्थनाकारी तेषां कोऽपि न विद्यते ॥
८ मिश्रितं जातिभिः सार्द्धं करोत्यात्मानमिष्टयिम् ।
अपरावर्त्तितः पाके यः पूयः स इवेष्टयिम् ॥
९ बलं तस्य परैर्भुक्तं तत्तु तेन न बुध्यते ।
शिरः श्वेताङ्कितं तस्य तत्तु तेन न बुध्यते ॥
- १० इच्छायेलो यशोदाता साक्षात् साख्यं ददाति हि ।
न तु ते पुनरायान्ति खेश्वरं तं सदाप्रभुं ।
एवम्भूतेऽपि ते तस्य न कुर्वन्ति गवेषणं ॥
- ११ इष्टयिम् हीनधीरस्ति मन्दबुद्धिकपोतवत् ।
प्रार्थते मिसरो वा तैरशूरो वाभिगम्यते ॥
- १२ तेषु गच्छन्तु जालन्तु मया विस्तारयिष्यते ।
ते चावतारयिष्यन्ते मयाकाशात् खगा इव ।
शासिष्यन्ते मया ते च स्वसमाजे यथा श्रुतं ॥
- १३ सन्तापो भविता तेषां यान्ति मत्तः पलाय्य ते ।

विनाशो भविता तेषां मम भक्तिं त्यजन्ति ते ।
 मुक्तिकर्त्तास्म्यहं तेषां तैस्तु मय्युच्यतेऽनृतं ॥
 न खान्तःकरणैः सार्द्धं मामुद्दिश्य रुदन्ति ते ।
 केवलं स्वीयशय्यासु ह्राहाकारं प्रकुर्वते ।
 शस्यार्थं मदिरार्थञ्च सङ्कुला मां त्यजन्ति ते ॥
 शिञ्चित्वा मया तेषां बाहवः सबलीकृताः ।
 मर्दरुद्धत्वनिष्ठस्य सङ्कल्पान् रचयन्ति ते ॥
 कुर्वन्ते ते परावृत्तिं न तु तं परमं प्रति ।
 यादृशं वञ्चनाकारि धनुस्ते सन्ति तादृशाः ॥
 जिह्वानां रोषतस्तेषां पतिव्यत्यसिनाधिपाः ।
 तेषां विद्रूपमूलं तत् मिसर्देशे भविष्यति ।

१४

१५

१६

८

८ अष्टमोऽध्यायः ।

अधर्मकारणात् प्रतिमापूजनकारणाच्चेत्वायेलीयजनानां भाविदृष्टस्य ज्ञापनं ।

भेरीं वादय वक्त्रेण शत्रुं नित्यप्रभो गृहं ।
 आक्रमिष्यति सुक्षिप्रम् उत्क्रोशः प्रपतन्निव ॥
 यस्मात्सङ्घितवन्तो हि नियमं मम ते जनाः ।
 मामकीनव्यवस्थायां जातास्ते हीनभक्तयः ॥
 मामुद्दिश्य रुदन्तस्ते वदिष्यन्ति मदीश्वर ।
 भवन्तमभिजानीम श्चायेवो जना वयं ॥
 उत्तमं यत् तदिखायेल् अवज्ञाय निरस्तवान् ।
 तस्यानुधावनं तस्मात् शत्रुस्तस्य करिष्यति ॥
 राजानः सन्नियुक्तास्तैर्न तु सम्मतितो मम ।
 अथ्यक्षाश्च नियुक्तास्तैर्न तु तज्ज्ञातवानहं ॥
 स्वीयरूप्यसुवर्णाभ्यां विग्रहास्तैश्च निर्मिताः ।
 एतस्य परिणामस्तूच्छेदस्तेषां भविष्यति ॥
 शोमिरोन् तव गोवत्सः कृतवांस्त्वां निराकृतं ।
 मम कोपानलस्तेषु मनुष्येषूज्ज्वलोऽभवत् ।
 अहो निर्दोषता तेषां कतिकालं न सेत्स्यति ॥
 स त्विखायेल् उत्पन्नस्तद्गुणः कर्म स नेश्वरः ।

१

२

३

४

५

६

- शोमिरोशः स गोवत्सः खण्डशो निपतिय्यति ॥
 ७ वायुमेवोप्तवन्तस्ते वात्यां प्राप्यन्ति शस्यवत् ।
 काण्डहीनन्तु शस्यं तत् चूर्णहीनस्तदङ्कुरः ।
 फलं जायेत चेत् तर्हि परैस्तन्निगरीयते ॥
 ८ इच्छायेन् अवगोर्णोऽभूत् यच्च पात्रं न रोचते ।
 तत्तुल्याः परजातीनां मध्ये तिष्ठन्ति तेऽधुना ॥
 ९ गता यस्मादगूरं ते निःसङ्गा वन्यगर्दभाः ।
 प्रेमकारिजनान् लब्धुम् इप्सुयिम् दत्तवान् पणं ॥
 १० जातिभ्यस्तैः पणो दत्तः सङ्गृह्णाम्यधुना तु ताः ।
 भाराद् राजाधिराजस्य यास्यन्ति न्यूनताञ्च ते ॥
 ११ पापार्थमिप्सुयिम् बङ्गो वेदो निर्मितवान् यतः ।
 तस्मात् पापस्वरूपास्ता वेदोऽजायन्त तत्कृते ॥
 १२ स्वयवस्था कृते तस्य बङ्गशो लिखिता मया ।
 विजातीयकथातुल्यं तत् सर्वं तेन गण्यते ॥
 १३ मर्ह्यं दत्तान् बलीन् मत्वा मांसमेवोत्सृजन्ति ते ।
 तच्च खादन्ति तान् नैवानुगृह्णीते सदाप्रभुः ॥
 अपराधन्तु तेषां तं स इदानीं स्मरिष्यति ।
 पापानां तैः कृतानाञ्च फलं तेभ्यः प्रदास्यति ।
 पुनर्ब्बारं मिसर्देशस्तैर्गन्तव्यो भविष्यति ॥
 १४ स्वस्वष्टारं हि विस्मृत्येच्छायेन् हर्स्याणि निर्म्ममे ।
 यिह्नुदाश्च पुरी बङ्गोः कृतवान् दुर्गवद्दृढाः ॥
 अनलन्तु प्रहेष्यामि तस्य सर्व्वपुरीष्वहं ।
 तत्रत्यानि च हर्स्याणि सोऽनलो भक्षयिष्यते ॥

9

६ नवमोऽध्यायः ।

देवार्चनादिपापकारणाद् दुर्दशाज्ञापनं ।

- १ जातिवर्गं इवेच्छायेन् त्वमुल्लासाय मा हृषः ।
 यस्मात् त्वं व्यभिचाराय स्वैश्वरं व्यक्तवत्यसि ।
 सर्व्वशस्यखलेषु त्वं प्रीयसे पारितोषिके ॥
 २ न खलं तैलकुण्डं वा जातिमेतां भरिष्यति ।

द्राक्षाणाञ्च रसस्तस्याः प्रत्याशां वञ्चयिष्यति ॥
 नैव नित्यप्रभो र्देशे सन्निवत्यन्ति तज्जनाः ।
 इफ्रयिम् तु पुनर्व्वारं मिसर्देशं गमिष्यति ।
 अशूरे चाशुचि द्रव्यं तेषां भक्ष्यं भविष्यति ॥
 न सदाप्रभवे तैश्चोत्सृज्यते गोस्तनीरसः ।
 न ते तस्य प्रियास्तेषां बलयः शोचनान्नवत् ।
 तदन्नं भक्ष्यते येन सोऽशुचि र्जायते जनः ॥
 यदन्नं विद्यते तेषां तत् तेषां प्राणरक्षकं ।
 तस्मान्नित्यप्रभो र्गृहे नोपयुक्तस्तदागमः ॥
 किं करिष्यथ पर्व्वाह उत्सवे वा सदाप्रभोः ॥
 पश्य तेऽपगता ध्वत्ता मिसरस्तान् प्रचेष्यति ।
 निखनिष्यति तान् मोफं तेषां यच्च मनोहरं ।
 रूप्यं वृश्चिकपत्री तद् आत्मसात् प्रकरिष्यति ।
 तेषां पट्टमृहाणाञ्च मध्ये स्थास्यन्ति कण्टकाः ॥
 तत्त्वावधारणस्यैव दिवसा उपतस्थिरे ॥
 अन्यायप्रतिकारस्य दिवसा उपतस्थिरे ।
 तच्चाभिज्ञास्यतीखायेल् भाववादी हि बालिशः ।
 आत्मिको नर उन्मत्तः किमेतस्य तु कारणं ।
 तव पापस्य बाज्जल्यं हिंसायाञ्च प्रभूतता ॥
 वर्त्तते मामकेशस्य सङ्गे चार इवेफ्रयिम् ।
 यागै र्याधस्य रुध्यन्ते पन्थानो भाववादिनः ।
 हिंसाभावस्तदीशस्य मन्दिरे तं प्रतीक्षते ॥
 गभीरं भ्रष्टभावास्ते गिबियाया दिने यथा ।
 अपराधन्तु तेषां स ईश्वरोऽनुस्मरिष्यति ।
 स तेषां सर्व्वपापानां प्रतीकारं विधास्यति ॥
 मयासादित इखायेल् भरौ द्राक्षाफलं यथा ।
 यथोऽुम्बरवृक्षस्य प्रत्यग्रे सति तेजसि ।
 आशुपक्वं फलं भाव्यदर्शं युष्मत्पितृस्तथा ॥
 वालपियोरदेवन्तु तेऽभिजग्मुस्ततः परं ।
 तल्लज्जास्पदमुद्दिश्यात्मानं ते चक्रिरे पृथक् ।
 गर्हणीया बभूवुश्च स्वप्नोते विषया इव ॥

- ११ यासीदिफ्रयिमः श्रीः सा पक्षिणीवोड्डयिष्यते ।
विरेमुः प्रसवो भूणो जरायोश्च सगर्भता ॥
- १२ यदिस्यात् ते स्वसन्तानान् वर्जयेयुः कथञ्चन ।
तथापि हीनसन्तानांस्तान् करिष्याम्यहं पुनः ॥
तानि तेषामपत्यानि न भविष्यन्ति मानवाः ।
तेषामप्यापदायाति मयि तेभ्योऽपगच्छति ॥
- १३ सोरस्याभिमुखे भाति सुखं रोपित इफ्रयिम ।
स्वसन्तानांस्तु हन्ते स वहिरानेध्यतोफ्रयिम ॥
- १४ देहि नित्यप्रभो तेभ्यस्त्वन्तु किं दातुमर्हसि ।
गर्भखाद्युदरं तेभ्यस्तनौ देहि च शोषितौ ॥
- १५ गिल्गले दुष्टता तेषां सम्पूर्णैव प्रकाशते ।
तत्राहं तान् विगर्हे स्म कर्मणां वीक्ष्य दुष्टतां ॥
स्वमेहात् तान् निरस्याहं नैव मंस्ये प्रियान् पुनः ।
सर्वे तेषां जनाध्यक्षाः सन्ति मत्तः पराङ्मुखाः ॥
- १६ आहता इफ्रयीमीयाः शुष्कमूलाश्च निष्फलाः ।
बालांश्चेज्जनयेयुस्ते हनिष्यामि प्रियान् शिशून् ।
- १७ मामकोनेश्वरस्तांश्च मनुष्यान् निग्रहोद्यति ।
यतस्तैर्वचने तस्य स्वमनो न निधीयते ।
ते मध्ये परजातीनाम् अटिष्यन्त इतत्ततः ॥

10

१० दशमोऽध्यायः ।

देवार्चनादिपापकारणाद् इखायेलीयानां भर्त्सन ।

- १ इखायेल् पर्णिनी द्राक्षा फलं तस्याञ्च यज्यते ।
फलबाजल्यवद् बह्वी वेदीः स्वार्थं करोति सः ।
देशोत्कर्षवदुत्कृष्टा मूर्त्ती निर्म्मिमते च ते ॥
- २ मर्मभेदी तु तेषां स दोषिणश्चाधुनैव ते ।
वेदीश्चेत्यति तेषां स मूर्त्तीश्च ध्वंसयिष्यति ॥
- ३ ते वक्ष्यन्त्यधुनास्माकं राजा कोऽपि न विद्यते ।
न सदाप्रभुतोऽभैश्वरा राजा नः किं करिष्यति ॥
- ४ तं वदन्ति कथाः शपैः समयं कुर्वन्तेऽन्तैः ।

तस्मादुत्पत्स्यते दण्डः क्षीत्राल्यां धुस्तुरो यथा ॥
 वैधावनस्यगोवत्से भीताः शोम्नेऽणवासिनः ।
 यतस्तत्कारणाच्छोकं प्रकरिष्यन्ति तत्रजाः ॥
 पूर्वं तस्मिन् कृतो ह्लासा ये च तस्य पुरोहिताः ।
 ते शोचिष्यन्ति तत्तेजः स यतस्तद्विवर्जितः ॥
 देयो नायिष्यतेऽश्वरं स राज्ञे प्रतिकारिणे ।
 इफ्रियम् लप्स्यते लज्जां स्वमन्त्राद्भ्रियतीत्येव ॥
 शोमिरोयो नृपो नृशृणुं यद्वज्रलोपरि ॥
 इच्छायेत्येव पापं या उच्चैश्चल्यो विधावनः ।
 ताश्चेत्यन्ते प्ररोक्ष्यन्ति तद्देवां कण्टकक्षुराः ॥
 अस्मांश्चादयतेत्यङ्गीस्तदा वक्ष्यन्ति तज्जनाः ।
 ते गिरींश्च वदिष्यन्ति पततास्मच्छिरःस्थिति ॥
 आ गिब्याया दिनेभ्यस्त्वमिच्छायेत्यसि पातकी ।
 त्वज्जनास्तस्थिरे तत्र गिब्यायां न दधार तान् ।
 दुर्जनत्वस्य वंशानां प्रातिकूल्यात् कृतं रणं ॥
 तांस्तु शासितुकामोऽहं तेषां बाधाय जातयः ।
 सङ्गमिष्यन्ति बद्धानां स्वापराधद्वये मया ॥
 इफ्रियम् शिञ्जिता घेनुः प्रीयते शस्यमर्द्धने ।
 ग्रीवायान्तु सुरुपायां तस्या धास्याम्यहं युगं ॥
 योक्ष्यामीफ्रियमं याने यिहृदाः क्रक्ष्यति क्षितिं ।
 याकूबः स्वकृते लोष्टान् मर्दयिष्यति खण्डशः ॥
 धर्ममुद्दिश्य बीजस्य वपनं कर्तुमर्हथ ।
 साधुत्वस्योपयुक्तञ्च शस्यं कर्त्तितुमाप्स्यथ ।
 यूयं भूमिं हलास्पृष्टां स्वकृते कर्तुमर्हथ ॥
 उपयुक्तो ह्ययं कालोऽन्वेषणाय सदाप्रभोः ।
 स उपस्थाय युष्मभ्यं धर्मदृष्टिं प्रदास्यति ॥
 युष्माभिर्दुष्टतामुत्थान्वायशस्यं हि कृत्यते ।
 अन्तस्तस्य फलञ्चैव युष्माभिः परिभुज्यते ।
 त्वं स्वमार्गं स्ववीरांश्च बह्वनाश्रितवान् यतः ॥
 उद्भविष्यति निर्घोषस्तस्मात् त्वज्जनमध्यतः ।
 सर्वेषां तव दुर्गाणां नाशस्तदद् भविष्यति ।

५

६

७

८

९

१०

११

१२

१३

१४

यद्वद् युद्धदिने शत्रुन् वैधाबैलं व्यनाशयत् ।
 तदानीं शिशुभिः सार्द्धं मातरः खण्डशः कृताः ॥
 १५ वैधेल् युष्मन्महादोषात् तत्समान् वः करिष्यति ।
 प्रातर्नक्षति निःशेषम् इस्त्रायेली महीपतिः ॥

11

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ ईश्वरानुग्रहत इस्त्रायेलीयानाम् अकृतज्ञता दण्डनीयता च न तान् प्रति
 ईश्वरस्य दयाजापनञ्च ।

- १ तारुण्यकाल इस्त्रायेल् आसीत् मत्प्रेमभाजनं ।
 मिसर्देशत एवाहं स्वीयपुत्रं समाङ्गयं ॥
 २ परन्त्वाह्वयमानास्ते दूरं यान्ति स्म दृष्टितः ।
 बलिं यच्छन्ति वालेभ्यो मूर्त्तिभ्यो धूपसौरभं ॥
 ३ इफ्रायिममहच्चैव पादचारमशिक्षयं ।
 तस्य बाहुद्वयं धृत्वाहं तच्चागमयं स्वयं ।
 तेषान्वारोग्यदाताहं तन्न जानन्ति ते जनाः ॥
 ४ अहं मानवपाशैस्तान् आकषे प्रेमरज्जुभिः ।
 हनूतो युगहर्त्तैवाहञ्च तेषां कृतेऽभवं ।
 भक्ष्यद्रव्याणि तेषाञ्च सम्मुखं पर्यवेष्टयं ॥
 ५ यदिस्यान्मिसरं देशं स न प्रत्यागमिष्यति ।
 तथाप्यश्वरराजोऽसौ तस्य राजा भविष्यति ।
 परावर्त्तयितुं चित्तं यतस्ते सन्त्यसम्मताः ॥
 ६ चण्डवात्येव निस्त्रिंशन्तत्पुटेषु भमिष्यति ।
 संहरिष्यति तच्छाखा ग्रसंस्तेषां कुमन्त्रणात् ॥
 ७ मत्तोऽपक्रमणश्चैवावलम्बन्ते मम प्रजाः ।
 आरोहणार्थमाहृत उन्नतिं कोऽपि नेच्छति ॥
 ८ इफ्रयिम त्वां कथं जह्यां त्वां वा प्रोज्झेयमिच्छयेल् ।
 त्वामद्वाधाः समानं वा विधातुं शक्नुयां कथं ॥
 सिवोयीमः समानं वा त्वां कर्तुं शक्नुयां कथं ।
 मदन्तर्धूर्णते चित्तं युगपत् तपते मनः ॥
 ९ सफलां न करिष्यामि स्वीयकोपस्य चण्डां ।

न प्रवृत्तो भविष्यामीप्सुयिमो वा विनाशने ॥
 यस्मादीश्वर एवाहं न मनुष्योऽहमस्मि हि ।
 त्वदन्तःस्थः पवित्रोऽहं नागमिष्यामि वैरिवत् ॥
 ते च नित्यप्रभोरेव भविष्यन्त्यनुगामिनः ।
 सिंहगर्जनतुल्यञ्च गर्जनं स करिष्यति ।
 गर्जिते तेन सन्ताना उद्गमिष्यन्ति सागरात् ॥
 यथा पक्षी मिसर्देशाद् उद्गमिष्यन्ति ते तथा ।
 कपोतो वा यथा तद्वद् अश्रुर्देशस्य मध्यतः ।
 तान् स्वधामसु धास्यामीति ब्रवीति सदाप्रभुः ॥
 इप्सुयिम् अयद्यर्थे हि वाक्यैः परिवृणोति मां ।
 इस्त्रायेलः कुलञ्चापि कुलैः परिवृणोति मां ॥
 अद्यापीशस्य सङ्गी सन् विश्वासाहस्य तस्य च ।
 पवित्रस्य समीपस्था यिह्ददा स्वमगप्रियः ॥

१०

११

१२

12

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

१ इप्सुयिमं यिह्ददा याकूबश्च प्रति तर्जनं ० इप्सुयिमः पापानां निर्णयो दण्डश्च ।

इप्सुयिम् पवनाशी हि पूर्ववातानुधावकः ।
 स मृषोक्तिं विनाशश्च वर्जयत्यखिलं दिनं ॥
 अश्रुरीयजनैः साङ्गं समयं विदधाति सः ।
 मिस्त्रियेभ्यो जनेभ्यश्च तैलं तेनोपनीयते ॥
 यिह्ददा सह तस्माच्च विवादोऽस्ति सदाप्रभोः ।
 याकूबश्च यथाचारः कर्तव्यं शासनं तथा ।
 स तत्कर्मानुरूपञ्च फलं तस्मै प्रदास्यति ॥
 स्वभ्रातुः पादमूलं स जरायौ घृतवान् पुरा ।
 स्त्रीयशक्तिप्रयोगेण प्रबभूवेश्वरस्य च ॥
 प्रभूय स्वर्गदूतस्य स बभूव जयी तदा ।
 रुदन्तस्य समीपञ्च प्रार्थनां व्याजहार सः ।
 वैथेले तेन स प्रापि तत्रास्मानाललाय च ॥
 ईश्वरो वाहिनीनान्तु स एवास्ति सदाप्रभुः ।
 स सदाप्रभुरित्येव नाम्ना स्मारिष्यते सदा ॥

१

२

३

४

५

- ६ परावर्त्तस्व तस्मात् त्वं तावकीनेश्वरं प्रति ।
दयां रक्ष विचारश्च प्रतीक्ष्य स्वेश्वरं सदा ॥
- ७ बणिक् सोऽस्ति किनानीयो हस्ते कूटतुलां धरन् ।
दौराढ्यस्य ह्यनुष्ठानं सम्यक् तस्मै च रोचते ॥
- ८ अत इन्द्रियमाहेत्यं जातस्तावदहं धनी ।
आत्मनश्च कृते वित्तं समासादितवानहं ॥
ममोपार्जितसर्वस्वे नैव कश्चन तादृशः ।
आविष्कारिष्यते दोषो येन जायेत पातकं ॥
- ९ आमिसर्देशतोऽहन्तु त्वदीशोऽस्मि सदाप्रभुः ।
शिविरे वासयामि त्वाम् अथ पर्वदिनेष्विव ॥
- १० भाववादिन आभाषे भूयो यच्छामि दर्शनं ।
भाववादिगणेनाहमुपमा व्याहरामि च ॥
- ११ गिल्यदे किमधर्म्मोऽस्ति सर्वोऽलीका हि सर्वशः ।
वृषाणां बलिदानेन यच्च कुर्वन्ति गिलगले ।
वेद्यश्च प्रचुरास्तेषां क्षेत्रालिष्वग्भराशिवत् ॥
- १२ याकूबोऽरामदेशं हि गन्तुं चक्रे पलायनं ।
भार्यार्थं दास्यदृत्तिश्चेखायेल् स्त्रीकृतवांस्तदा ।
स चाभूत् सहधर्मिण्या लाभार्थं पशुरक्षकः ॥
- १३ इखायेलं मिसर्देशाद् अनैषीद् भाववादिना ।
सदाप्रभुः पुनस्तच्च सोऽरक्षीद् भाववादिना ॥
- १४ इन्द्रियम् तु तमत्युग्रं कोपयामास कर्म्मभिः ।
तस्य रक्षापराधं स मस्तके तस्य धास्यति ।
धिकारस्य फलं तस्मै प्रभुस्तस्य प्रदास्यति ॥

13

१३ त्रयोदशोऽध्यायः ।

१ मूर्च्छार्चनाकारणाद् ईश्वरेणैन्द्रियमो भाविदण्डः ९ ईश्वरस्य प्रतिज्ञा १५ दण्ड-
ज्ञापनञ्च ।

- १ पूर्वमिन्द्रियमो वाक्याद् उदविज्यन्त मानवाः ।
इखायेलि तदानीं स आसीदुच्चपदान्वितः ।
बालदेवेन प्रश्नात्तु दोषोभूय ममार सः ॥

- इदानीमपि ते पापमाचरन्त्युत्तरोत्तरं । १
 स्वविज्ञाधितरूप्येण प्रतिमा रचयन्ति ते ।
 स्वबुद्ध्या कल्पिता मूर्त्तीः सर्व्वशः शिल्पिनिर्मिताः ॥
 ता एवोद्दिश्य ते वाक्यमोदृशं व्याहरन्ति च ।
 यजमाना नराः सर्व्वं गोवत्सांशुम्भयन्त्विति ॥
 भविष्यन्ति तु तस्मात् ते प्रातःकालीनमेधवत् । २
 यस्तिरोधीयते क्षिप्रं समास्तच्छिष्टिरेण वा ॥
 किं वा शस्यतुधैस्तुल्याः खलतो वायुचालितैः ।
 सदृशा वापि धूमस्य गवाक्षेण प्रगच्छतः ॥
 ग्रामिसर्देशतोऽहन्तु त्वदोशोऽस्मि सदाप्रभुः । ४
 न ज्ञातव्योऽपरः कश्चिन्मां विहायेश्वरस्त्वया ।
 यतो मत्तोऽपरः कश्चित् त्राणकर्त्ता न विद्यते ॥
 प्रान्तरे त्वामवैक्षेऽहं दृष्ट्वाया वसतिस्थले ॥ ५
 स्वप्रचारे यथा मेघास्तृप्तिं ते लेभिरे तथा । ६
 दृष्ट्वा तूद्धतचित्तास्ते जाता मां व्यस्मरंस्ततः ॥
 अहं तस्माद् भविष्यामि तान् समुद्दिश्य सिंहवत् । ७
 मार्गे दीपी यथा तद्वत् करिष्यामि प्रतीक्षणं ॥
 भस्त्रुको हृतवत्सेव मिलिष्यामि च तैः सह । ८
 तेषां हृदयपद्मञ्च दारयिष्यामि खण्डशः ॥
 तत्र केशरिणीवाहं भक्षयिष्यामि तान् जनान् ।
 तांश्च विदारयिष्यन्ति पशवः क्षेत्रचारिणः ॥
 भो इस्वायेल् क्षिणोति त्वाम् अप्रीतिः स्वगतौ मयि ॥ ९
 यस्त्वां सर्व्वपुरे रक्षेत् कुत्र सोऽस्ति नृपत्तव । १०
 कुत्र विचारकर्त्तारस्तानुद्दिश्य त्वमुक्तवान् ।
 राजानमधिपांश्च त्वमस्मभ्यं दातुमर्हसि ॥
 क्रुद्धायच्छं नृपं तुभ्यं कुपित्वा चाहरं पुनः ॥ ११
 इफैमः पुटितो दोषः पापं कोषे च सञ्चितं ॥ १२
 तस्य स्मृत्यव्यायाति स शिशुर्ज्ञानवर्ज्जितः । १३
 सोऽपत्यानां यतो द्वारे स्वकाले नोपतिष्ठति ॥
 तान् जनान् उद्धरिष्यामि पातालस्य करादहं । १४
 भविष्यामि स्वयं तेषां मुक्तिकर्त्ता च मृत्युतः ॥

- क्व मारी तव भो मृत्यो क्व पाताल तव क्षयः ।
 मम दृष्ट्यास्तिरोभूतः प्रज्ञात्तापो भविष्यति ॥
 १५ भ्रातृवर्गस्य मध्येऽसौ विद्यते फलवत्तमः ।
 वायुस्त्वायाति पूर्व्वीयौ वायुरेव सदाप्रभोः ।
 मरुस्थानात् समायाति तनोत्सस्तस्य शोध्यति ॥
 तस्य तोयप्रवाहश्च जलहीनो भविष्यति ।
 रम्याणां सर्व्वपात्राणां स कोषं लुण्ठयिष्यति ॥
 १६ शोमिरेन् लप्यते दण्डम् ईश्वराय यतोऽद्रुहत् ।
 असिना ते पतिष्यन्ति भङ्ग्यन्ते खण्डशः सुताः ।
 स्त्रियो विदारयिष्यन्ते गर्भवत्यः कृपां विना ॥

१४ चतुर्दशोऽध्यायः ।

14

१ मनःपरावर्तनाथ विनतिकथनं ४ ईश्वरीयाशीर्वादस्य प्रतिज्ञाकथनञ्च ।

- १ इच्छायेन् अभिगच्छ त्वं पुनः स्वेषां सदाप्रभुं ।
 यस्मात् स्त्रीयापराधेन सञ्जातं स्वखलनं तव ॥
 २ स्वसङ्गे वाच आदाय प्रतियात सदाप्रभुं ।
 तच्च ब्रूतापराधं त्वं सकलं हर्त्तुमर्हसि ।
 क्षेममादत्स दास्यामस्तुभ्यश्चैष्टवधान् वयं ॥
 ३ अस्माकं हि परिचाणमशूरो न करिष्यति ।
 न तुरङ्गान् समारुह्य करिष्यामो गमागमौ ॥
 न पुनः स्वकृतं वस्त्वभिधास्यामोऽस्मदीश्वरं ।
 करुणा पिष्टहीनेन यस्मात् त्वय्येव लभ्यते ॥
 ४ तेषामपक्रमव्याधिः प्रतीकारिष्यते मया ।
 तेत्थहं क्रन्दतः प्रेथे शान्तक्रोधो हि तेत्थहं ॥
 ५ इच्छायेन् समुद्दिश्य भविष्यामि खवारिवत् ।
 पद्मिनी च यथा तद्वत् स्फुटितः स भविष्यति ।
 लिबानोनं यथा तद्वत् स्फुल्लानि च भग्न्यति ॥
 ६ तच्छाशाः प्रसरिष्यन्ति शोभा जीततरोरिव ।
 लिबानोनगिरेस्त्वेव गन्धस्तस्य भविष्यतः ॥
 ७ तच्छायायां सुखासीनाः प्रत्यायास्यन्त मानवाः ।

गोधूमान् जीवयिष्यन्ति द्राक्षावल्लीव वर्धिताः ।
 ते भविष्यन्ति तत्ख्यातिर्लिङ्गानोनीयमद्यवत् ॥
 इन्द्रायिम् विग्रहैः साङ्गं कः सम्बन्धः पुनर्मम ।
 प्रार्थनामनुगृह्णाम्यवेक्षिष्ये तमहं स्वयं ॥
 हस्तिपुर्णेन तुल्योऽहं भविता देवदारुणा ।
 मत्त उत्पद्यमानं हि फलमासाद्यते तव ॥

को ज्ञानी नर एतत् स सर्वमर्हति बोधितुं ।
 को नरो बुद्धिमानेतत् सर्वं स ज्ञातुमर्हति ॥
 यस्मान्नित्यप्रभो मार्गाः सरला नात्र संशयः ।
 धार्मिकास्तत्र गच्छन्ति दुष्टास्तत्र स्थलन्ति च ॥

